

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

Digital Leadership of School Administrators that Affects the
Effectiveness of Academic Administration under the Jurisdiction of
Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1

ไฟซอล ตาปู¹, จรุณี เก้าเอี้ยน², และ พิมพ์วิมล สุวรรณโณ³
Faisal Tapu¹, Jarunee Kao-ian², and Phimpawee Suwanno³

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
Faculty of Education, Yala Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, Email: faisol.qsp@gmail.com¹

Received: 2025-05-21; Revised: 2025-10-26; Accepted: 2025-10-30

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัย คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 334 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 75 คน หัวหน้าบริหารงานวิชาการ จำนวน 75 คน และข้าราชการครู จำนวน 184 คน จาก 75 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F – test Pearson correlation Stepwise Multiple Regression analysis

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาพบว่า ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ($r = 0.285$) 4) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.289

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้สะท้อนถึงความจำเป็นที่ผู้บริหารต้องสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

Abstract

This study aimed to (1) examine the levels of digital leadership and the effectiveness of academic administration among school administrators; (2) compare digital leadership and the effectiveness of academic administration based on the perspectives of school administrators, academic department heads, and government teachers, classified by position status, school size, and years of work experience; (3) investigate the relationship between digital leadership and the effectiveness of academic administration; and (4) identify the aspects of digital leadership that significantly affected the effectiveness of academic administration in schools. A quantitative research design was employed. The study was conducted in the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 334 participants, comprising 75 school administrators, 75 academic department heads, and 184 government teachers from 75 schools using Stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, F-test, Pearson correlation, and stepwise multiple regression analysis.

The results revealed that: The overall levels of digital leadership and academic administration effectiveness among school administrators were found to be high. The comparison of digital leadership based on position status, school size, and work experience showed no statistically significant differences overall and in all aspects. Regarding the effectiveness of academic administration, statistically significant differences were found based on school size and work experience. A low positive correlation ($r = 0.285$) was found between digital leadership and academic administration effectiveness. A statistically significant linear relationship at the 0.05 level was found between digital leadership and the effectiveness of academic administration. The digital leadership aspect that significantly predicted the effectiveness of academic administration was the development of digital networks for learning, with a predictive coefficient of 0.289.

The findings from this research reflected the necessity for school administrators to be capable of utilizing digital technology as a crucial tool for connecting learning networks both within and outside the organization.

Keywords: Digital Leadership, School Administrators, Academic Administration Effectiveness

บทนำ

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT (Information and Communication Technology) ที่ก้าวกระโดดส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทัศนคติต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี รวมถึงแนวคิดการบริหารของตนเองให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การดำเนินงานของสถานศึกษาจะต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาในทุกด้าน เพื่อใช้ในการตัดสินใจขับเคลื่อนงานของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องเข้าใจและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารองค์กร (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2559) การบริหาร

สถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้น ผู้บริหารต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างไปจากเดิม จากที่เน้นมุ่งงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร เป็นการบริหารงานแบบสมัยใหม่ในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ปรับกลยุทธ์ต่าง ๆ และต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รู้จักการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้อย่างหลากหลาย รวมถึงการเปิดโอกาส ให้บุคลากรและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและหาแนวทางในการแก้ปัญหาภายในองค์กร ให้การสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะการกำหนดวิสัยทัศน์ทิศทางในการใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีและสารสนเทศ และรับมือกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่า เกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา บูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง (ภูรินทร์ อินทร์รัก และคณะ, 2566) ซึ่งจากการประเมินสถานการณ์ ปัญหาและความจำเป็นของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการศึกษา (SWOT Analysis) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านเทคโนโลยี T : Technology (1) บุคลากรยังมีน้อยทักษะและความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการศึกษา ส่งผลให้ไม่สามารถนำเทคโนโลยีมาพัฒนางานได้อย่างเต็มศักยภาพ (2) ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษา ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน (3) การส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย คิดค้นนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษายังทำได้น้อยส่งผลต่อการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1, 2567)

การบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการ กระบวนการทำกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การพัฒนาการเรียนการสอน การปรับปรุง การเรียนการสอนตลอดการประเมินผลการเรียน เพื่อให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน หากมองการบริหารงานวิชาการในด้านงานของสถานศึกษา งานบริหารวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแล หลักสูตร การสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือ การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลประเมินผล การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพประสิทธิภาพสถานศึกษา (จรูญี เก้าเอี้ยน, 2557) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ เป็นผลสำเร็จของการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เกิดจากความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้งานด้านการจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา จากแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2566-2570 ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ได้ประเมินแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 พบว่า จำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาในด้านต่อไปนี้ (1) การปรับปรุงหลักสูตรและการพัฒนาครูสายสามัญ ปฐมวัย ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ (2) การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษา (3) การพัฒนาศักยภาพครูในด้าน การวัดและประเมินผล (4) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแพลตฟอร์มการจัดการเรียนรู้ อัจฉริยะ ที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนที่มีคุณภาพ การประเมิน และพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (4) การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ (Personalized Learning) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย (5) การพัฒนาด้านการประเมินครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาให้สามารถสร้างและใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะความฉลาดรู้ของผู้เรียนด้านการอ่านด้าน วิทยาศาสตร์ และด้านคณิตศาสตร์ในระดับชั้นเรียน (6) การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ จนเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

1. เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน
2. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน
3. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู มีความสัมพันธ์กันทางบวก
4. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ ที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัล ซึ่งแสดงรายละเอียดการสังเคราะห์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	จินฉนวนัตร์ ปะโคทัง (2561)	ปกรณ ลีสกุล (2561)	สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560)	อัจฉรา นิยมมาภา (2561)	กนกอร สมปราชญ์ (2562)	ชัยเสกฐ์ พรหมศรี (2562)	ชีวิน อ่อนละออ และคณะ	Sheninger (2014)	Zhu (2016)	Thannimalai (2018)	Kaganer & Zamora (2013)	Elliott (2017)	ความถี่
1. การใช้เครื่องมือที่มีอยู่เทคโนโลยี	✓												1
2. การค้นหาและใช้งาน	✓	✓									✓	✓	4
3. การสอนและเรียนรู้	✓					✓		✓					3
4. การสื่อสารดิจิทัล	✓			✓			✓	✓	✓	✓	✓		7
5. การสร้างนวัตกรรม	✓						✓		✓				3
6. การเข้าสู่โลกยุคดิจิทัลอย่างปลอดภัย	✓												1
7. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	10
8. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล		✓	✓		✓					✓		✓	5
9. การเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล			✓	✓				✓		✓	✓		5
10. การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ			✓										1
11. การเป็นพลเมืองดิจิทัล			✓							✓	✓		3
12. การสร้างโอกาส				✓		✓							2
13. การพัฒนาวิชาชีพของบุคลากร		✓			✓			✓	✓				4
14. สมรรถนะและความสามารถทางดิจิทัล					✓								1
15. การสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้					✓	✓	✓	✓	✓				5
16. การรู้ดิจิทัล						✓						✓	2
17. การพัฒนาความคล่องตัวทางดิจิทัล		✓				✓	✓					✓	4
18. การมีความคิดสร้างสรรค์									✓				1

จากตารางที่ 1 การสังเคราะห์ตัวแปรการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าลักษณะของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะสอดคล้องกัน โดยสรุปจากแนวคิดของ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560); จินฉนวนัตร์ ปะโคทัง (2561); ปกรณ ลีสกุล (2561); อัจฉรา นิยมมาภา (2561); กนกอร สมปราชญ์ (2562); ชัยเสกฐ์ พรหมศรี (2562); ชีวิน อ่อนละออ และคณะ (2563); Kaganer & Zamora (2013, อ้างอิงใน ชูดิรัตน์ กาญจนธนชัย 2562); Sheninger (2014); Zhu (2016); Elliott (2017); Thannimalai & Raman (2018); ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำดิจิทัลที่เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีจากจำนวนองค์ประกอบทั้งหมด 18 องค์ประกอบ โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การคัดเลือกตัวแปรที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล การเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล และการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้

การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ จากนักวิชาการทางด้านการศึกษา ซึ่งแสดงข้อมูลได้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ

ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ	สพฐ.กระทรวงศึกษาธิการ	ราชินี สีหะวงษ์ (2558)	วิมล เดชะ (2559)	อภิชา พุ่มพวง (2559)	ปาริฉัตร โชติจันทร์ (2560)	พรรษมน พินทุสมิต (2560)	ยุพธนา เกื้อกุล (2560)	เกตกนก สวายคำข้าว (2561)	สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561)	จิรารัตน์ กระจ่างดี (2562)	ความถี่
1. การวางแผนงานด้านวิชาการ	✓				✓						2
2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
3. การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	✓										1
4. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	✓		✓		✓						3
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	8
6. การวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	9
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	8
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	✓	✓		✓			✓	✓			5
9. การนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓		8
10. การแนะแนวการศึกษา	✓	✓		✓			✓	✓			5
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
12. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน	✓			✓			✓	✓			4
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	✓			✓			✓	✓			4
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	✓			✓			✓	✓			4
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	✓										1
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	✓										1
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10

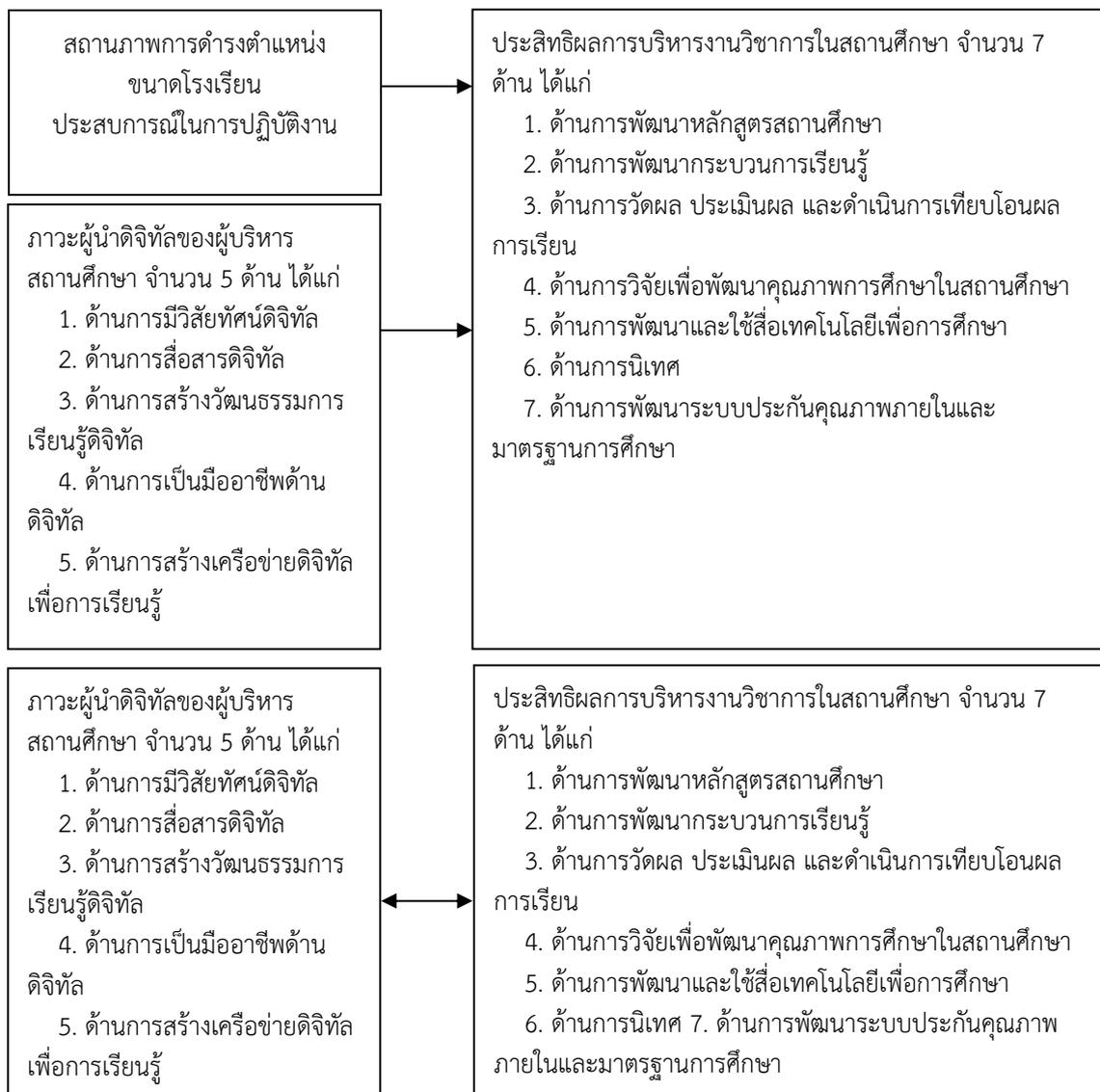
จากตารางที่ 2 การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พบว่า ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการมีลักษณะสอดคล้องกันจากนักวิชาการของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2561); ราชินี สีหะวงษ์ (2558); วิมล เดชะ (2559); อภิชา พุ่มพวง (2559); ปาริฉัตร โชติจันทร์ (2560); พรรษมน พินทุสมิต (2560); ยุพธนา เกื้อกุล (2560); เกตกนก สวายคำข้าว (2561); สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561); จิรารัตน์ กระจ่างดี (2562); ผลการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงาน

วิชาการในสถานศึกษา จากจำนวนนักวิชาการทางด้านการศึกษาทั้งหมด 10 ท่าน โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกตัวแปรที่มีความถี่ตั้งแต่ 8 ขึ้นไป มี 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการนิเทศ 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามี 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ด้านการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล และด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ส่วนประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามี 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 2,130 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 148 คน หัวหน้าบริหารงานวิชาการ 148 คน และข้าราชการครู 1,834 คน จากทั้งหมด 148 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 334 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 75 คน หัวหน้าบริหารงานวิชาการ จำนวน 75 คน และข้าราชการครู จำนวน 184 คน จากโรงเรียน 75 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยใช้วิธีเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่ทั้งหมด และสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากแบบไม่คืนกลับ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 334 ฉบับ ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง ส่งแบบออนไลน์ และส่งทางไปรษณีย์ เมื่อได้แบบสอบถามกลับมาครบแล้ว จึงไปจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) ของแบบสอบถาม ความเชื่อมั่น

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าเอฟค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 1 และ 2)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.21	0.42	มาก
2.ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.18	0.27	มาก
3.ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล	4.18	0.28	มาก
4.ด้านการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล	4.26	0.29	มาก
5.ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้	4.26	0.28	มาก
รวม	4.22	0.21	มาก

จากตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D = 0.21) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D = 0.28) รองลงมาคือ ด้านการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D = 0.29) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D = 0.28)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.19	0.40	มาก
2.ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.24	0.34	มาก
3.ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.30	0.44	มาก
4.ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.22	0.65	มาก
5.ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.22	0.41	มาก
6.ด้านการนิเทศ	4.29	0.30	มาก
7.ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.19	0.37	มาก
รวม	4.24	0.21	มาก

จากตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D = 0.21) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้าน การวัดผล ประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D = 0.30) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D = 0.40)

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 2.1) สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ในภาพรวมและ

ทุกด้านไม่แตกต่างกัน 2.2) ขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาและในภาพรวมไม่แตกต่างกัน 2.3) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาและในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ($r = 0.285$)

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ 0.289

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ด้านการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้พัฒนาการศึกษา มีความเข้าใจในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยี และสามารถกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ดังที่ รุสมัน มะนอ และอำนาจ ทองโปรง (2566) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์และความเป็นพลเมืองดิจิทัลในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การให้เป็นปกติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลเพื่อสร้างความร่วมมือกับครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการทำงานให้บรรลุผลการเป็นผู้นำที่มีความต้องการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธนชนันท์ ทูลคำเตยและคณะ (2561) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความร่วมมือกันในการพัฒนาการจัดการศึกษาในทุกด้านอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

สมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถนึ่ง อินทรกุล และคณะ (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายและแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารมีความสอดคล้องกันทำให้แนวปฏิบัติไม่แตกต่างกันมาก ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีประสบการณ์ร่วมกับผู้บริหารที่ใช้เทคโนโลยีในรูปแบบคล้ายคลึงกัน อีกทั้งโครงสร้างองค์กรและระบบการบริหารมีมาตรฐานที่เป็นแนวทางเดียวกัน ส่งผลให้ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกัน ดังที่อารี ปิ่นสมบัติ (2561) กล่าวว่า ไม่ว่าโรงเรียนจะมีความแตกต่าง หรือภูมิหลังของผู้อำนวยการหรือฝ่ายบริหารที่แตกต่าง การใช้เทคโนโลยีในโรงเรียนตามคุณลักษณะของผู้บริหารพบว่าการใช้เทคโนโลยีในงานบริหารทั้ง 5 ด้าน และในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพรณ พิลาธรรมย์ และคณะ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ใ้ครอบคลุมสาระตามหลักลำดับความสำคัญทำให้ทุกคนมีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาการปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษาการปฏิบัติรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีการจัดการศึกษาให้ตอบสนองกันระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชนหรือสังคม เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จึงทำให้ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับประภาภรณ์ ภูขาว (2567) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ทิศทาง แนวปฏิบัติทางการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผลให้ดีขึ้น พร้อมกับก่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของพงศธร เพชรเทพ (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกัน ผลการวิจัยที่ได้นี้อาจเป็นผลมาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการดูแลและส่งเสริมงานด้านวิชาการ โดยสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกณิกนันท์ สุตยินดี (2560) ที่ระบุว่าการบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา โดยผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรให้ความสนใจ ส่งเสริม และพัฒนา เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนสามารถยกระดับศักยภาพของผู้เรียนและช่วยให้พวกเขาดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันของตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีรนนท์ นาริบุตร และธัญยาภรณ์ นวลสิงห์ (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและทักษะดิจิทัลของบุคลากรที่แตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน แม้ว่าผู้บริหารและครูจะใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ แต่การบูรณาการอาจยังไม่เต็มประสิทธิภาพเนื่องจากข้อจำกัดด้านอุปกรณ์อินเทอร์เน็ต และการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง ดังที่มุนเจ และซีตา (Munje & Jita, 2020) กล่าวว่า โรงเรียนที่ขาดแคลนทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เกิดจากการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ส่งผลให้การบูรณาการเทคโนโลยีในการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพแม้จะมีอุปกรณ์อยู่บ้าง แต่กลับถูกใช้งานไม่เต็มที่ ทำให้ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนลดลง ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการขาดแคลนการอบรมครูก็เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการใช้ ICT ในห้องเรียน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และข้าราชการครู จากตัวแปรทั้งหมด 5 ตัวแปร มีตัวแปรที่ทดสอบแล้วมีความสามารถในการพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ตัวแปร คือ ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรือพยากรณ์ร้อยละ 0.289 อภิปรายได้ดังนี้ การสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรด้านการสื่อสารดิจิทัลมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 8.40 ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นที่ผู้บริหารต้องสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุน การติดต่อสื่อสาร ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองผ่านการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับแลกเปลี่ยนความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) รวมถึงสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา องค์กรภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อขยายโอกาสการเรียนรู้ให้กว้างขึ้น แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ ดาวรธรรม ฤทธิการ (2564) ซึ่งกล่าวถึง การสื่อสารดิจิทัลว่าเป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกันผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยอาศัยเครือข่ายที่ทันสมัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อผสมผสานช่องทางการสื่อสารและส่งต่อเนื้อหาทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้จึงไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างคุณภาพการบริหารสถานศึกษา แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงได้สำหรับทุกคนในสังคม

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกด้าน ทั้งด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล การเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล การสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นที่ผู้บริหารต้องสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการติดต่อสื่อสาร ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองผ่านการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับแลกเปลี่ยนความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) รวมถึงสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา องค์กรภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อขยายโอกาสการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย

สรุป

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ด้านการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 มีตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ $r = 0.289$ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 8.10 (Adjust R² = 0.081) โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ 0.20132

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลในโรงเรียน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลไม่แตกต่างกันตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ ยกเว้นบางด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ พัฒนาแนวทางเฉพาะด้าน เช่น การอบรมเชิงลึกเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีแก่ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามประสบการณ์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ เสริมสร้างความเข้าใจในการเชื่อมโยงการใช้ภาวะผู้นำดิจิทัลกับการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการได้ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ สนับสนุนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและระหว่างโรงเรียนผ่านระบบดิจิทัลให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษานี้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการในหลายมิติ เช่น การวางแผน การบริหารจัดการ การติดตามประเมินผล และการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ที่สำคัญคือ การส่งเสริมให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำดิจิทัลอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีผลโดยตรงต่อการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกๆระดับ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับการศึกษาองค์ประกอบอื่นที่ส่งผลกระทบต่อภาวะผู้นำดิจิทัล เช่น อายุ เพศ หรือประสบการณ์ในการบริหาร การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก การศึกษาวิจัยในรูปแบบเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสังเกตพฤติกรรมผู้บริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลหลากหลายและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กณิกนันท์ สุดยินดี. (2560). *สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี* (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- กัญญารัตน์ สุขแสน. (2563). *ความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัลทางการศึกษา ผลกระทบของดิจิทัลเกี่ยวกับความเป็นผู้นำของผู้บริหารระดับสูง* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต), มหาวิทยาลัยรังสิต.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. ชานเมืองการพิมพ์.
- จารุนันท์ ผิวผาง และคณะ. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(39), 96-108.
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2561). *ภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. อุบลราชธานี: ศรีธรรม ออฟเซ็ท.
- ดาวรรณณ ถวิลการ. (2564). *ภาวะผู้นำดิจิทัล Digital Leadership*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทักษพร อธิญา และน้ำฝน กันมา. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3. *เสฐฐวิทย์ปริทัศน์*, 4(3), 288-297.
- ธนชนันท์ ทูลคำเตย วรรณวิศา สีนุสรณ์ และพิชิต ฤทธิจรรยา. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 33(2), 71-78.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประภาภรณ์ ภูขาว. (2567). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. *Journal of Applied Education*, 2(5), 1-8.
- พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ภูรินทร์ อินทร์รัก และคณะ. (2566). ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 6(2), 292-299.
- รุสมัน มนะอ และ อำนวย ทองโปร่ง. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 15(1), 134-149.
- วิมล เดชะ. (2559). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีรนนท์ นาริบุตร และธัญญาภรณ์ นวลสิงห์. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. *วารสารการบริหารการศึกษา มจร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 4(3), 144-158.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (2567). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สายใจ สุนกามรัตน์ และคณะ. (2567). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. *วารสาร มจร อุบลราชธานี*, 6(3), 365-378.
- สุกัญญา แซ่มะน้อย. (2560). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุภาพรณ พิลาดรัมย์. (2557). *การศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- หทัยชนก ปัญญา. (2558). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อรคณิง อินทรกุล สมปอง รักษาธรรม และวีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2567). ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. *วารสาร มจร อุบลราชธานี*, 9(2), 955-970.
- อารี อิมสมบัติ. (2561). *การส่งเสริมระดับการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียนและชั้นเรียน: การวิจัยพหุวิธีเพื่อพัฒนานโยบาย* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โครงการพระราชดำริ*. [ทูลเกล้าฯ ถวาย]. เข้าถึงได้จาก <http://www.pracharathschool.go.th/skill/detail/52232>
- Munje, P. N., & Jita, T. (2020). The impact of the lack of ICT resources on teaching and learning in selected South African primary schools. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 19(7), 263-279.